

LIFE

το χρηματοδοτικό μέσο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
για το περιβάλλον

Το πρόγραμμα **LIFE** έτρεξε σε 4 περιόδους:

LIFE I (1992-1995)

LIFE II (1996-1999)

LIFE III (2000-2006)

LIFE III Extension (2005-2006)

LIFE + (2007-2013)

και χρηματοδότησε περισσότερα από **3.100** έργα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, με πάνω από **2.700.000.000 €**.

ΕΛΛΑΔΑ & LIFE

Από το 1992, στην Ελλάδα υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται
213 προγράμματα που αφορούν:

- 144** περιβαλλοντική καινοτομία,
- 65** προστασία της φύσης ή βιοποικιλότητα,
(από τα οποία **τουλάχιστον 47** αφορούν **Natura 2000**)
- 4** ενημέρωση και επικοινωνία.

Τα έργα αυτά αντιστοιχούν σε συνολικές επενδύσεις ύψους **280 εκατ.€**,
όπου τα **150 εκατ. €** συνεισέφερε η Ε.Ε.

μεταξύ των έργων αυτών είναι και η συγκρότηση του **δικτύου Natura 2000** στην Ελλάδα
(LIFE94NAT/GR/001201)

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020**

με 2 υποπρογράμματα: **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

1. Περιβάλλον

με 3 τομείς προτεραιότητας:

- Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων
- **Φύση & Βιοποικιλότητα**
- Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση

2. Δράση για το κλίμα

με 3 τομείς προτεραιότητας:

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020**

Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα

Ο συνολικός Προϋπολογισμός ανέρχεται σε : 3.456.655.000 €

2.592.491.250 € στο **Περιβάλλον**

864.163.750 € στη **Δράση για το κλίμα**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE** 2014 – 2020

Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα

Στους στόχους του **LIFE** είναι και η υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης, υλοποίησης και διαχείρισης του **δικτύου Natura 2000**, ιδίως δε της εφαρμογής, ανάπτυξης και επίδειξης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την υλοποίηση των πλαισίων δράσης προτεραιότητας.

Οι αποδοτέες περιβαλλοντικές βελτιώσεις μετρούνται μέσω του ποσοστού του δικτύου **Natura 2000** που αποκαθίσταται ή τίθεται υπό επαρκή διαχείριση, της επιφάνειας και του τύπου των οικοσυστημάτων που αποκαθίστανται και του αριθμού και τύπου των στοχευμένων οικοτόπων και ειδών των οποίων η κατάσταση διατήρησης βελτιώνεται.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020** **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την **αγορά γης** θεωρούνται επιλέξιμες για χρηματοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η αγορά θα συμβάλει στη βελτίωση, διατήρηση και αποκατάσταση της ακεραιότητας του δικτύου **Natura 2000**.
- β) η αγορά γης είναι ο μόνος ή ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος διατήρησης.
- γ) η αγοραζόμενη γη προορίζεται, μακροπρόθεσμα, αποκλειστικά για χρήσεις που συνάδουν με τους στόχους του προγράμματος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020** **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

Τα **ποσοστά χρηματοδότησης** για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο υποπρόγραμμα «Περιβάλλον» στον τομέα προτεραιότητας **«Φύση και Βιοποικιλότητα»** ανέρχονται:

έως το **60 %** των επιλέξιμων δαπανών

έως το **75 %** των επιλέξιμων δαπανών

για τα έργα που αφορούν σε οικοτόπους και είδη προτεραιότητας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE** 2014 – 2020

Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα

Το **LIFE** είναι και παραμένει το πιο στοχευμένο μέσο για τη χρηματοδότηση του **Natura 2000**.

Με τη νέα προσέγγιση,
με τα **Ολοκληρωμένα Έργα (Integrated Projects)**
στο νέο **LIFE** αυξάνονται οι ευκαιρίες για υλοποίηση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020** **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

ως **Ολοκληρωμένα Έργα**, νοούνται έργα που υλοποιούν σε εκτεταμένη εδαφική κλίμακα, στρατηγικές ή έργα για το περιβάλλον ή το κλίμα, κυρίως στους τομείς της φύσης, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων **της διαχείρισης του δικτύου Natura 2000**, των υδάτων, των αποβλήτων, του αέρα, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020** **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

... παράλληλα στο πλαίσιο των **ολοκληρωμένων έργων** προωθείται ο συντονισμός με τουλάχιστον μία ακόμη σχετική χρηματοδοτική πηγή: **Ευρωπαϊκά ταμεία**, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, ή **ιδιωτικού τομέα**, ή **εθνικούς πόρους** με σκοπό τη δημιουργία συνεργειών και την υποστήριξη λύσεων, μεθόδων και προσεγγίσεων που αναπτύσσονται σύμφωνα με το **πρόγραμμα LIFE**.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020** **Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα**

Η Επιτροπή διασφαλίζει την γεωγραφική ισορροπία για τα **ολοκληρωμένα έργα** διαθέτοντας ενδεικτικά τρία έργα σε κάθε κράτος μέλος, διασφαλίζοντας **τουλάχιστον ένα** ολοκληρωμένο έργο στο πλαίσιο του κάθε υπο-προγράμματος, «Περιβάλλον» και «Δράση για το Κλίμα» κατά την περίοδο προγραμματισμού του νέου LIFE, 2014-2020.

Η διαδικασία υποβολής των προτάσεων για τα ολοκληρωμένα έργα θα είναι σε δύο στάδια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020**

Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα

Χρονοδιάγραμμα για τα Ολοκληρωμένα έργα

1^ο Στάδιο

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
(ΜΑΙΟΣ)

**ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ**
(ΙΟΥΝΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ)

**ΥΠΟΒΟΛΗ
ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ**
(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
(ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ)

ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ
(ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ)

2^ο Στάδιο

**ΖΗΤΕΙΤΑΙ
ΠΛΗΡΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗ**
(ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ)

**ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
ΠΡΟΤΑΣΗΣ**
(ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ-
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ)

**ΥΠΟΒΟΛΗ
ΠΛΗΡΟΥΣ
ΠΡΟΤΑΣΗΣ**
(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
(ΜΑΡΤΙΟΣ-
ΑΠΡΙΛΙΟΣ)

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ &
ΥΠΟΒΟΛΗ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗΣ
ΠΡΟΤΑΣΗΣ**
(ΜΑΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ)

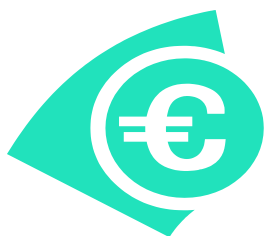
**ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ**
(ΙΟΥΛΙΟΣ-
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE 2014 – 2020**

Περιβάλλον & Δράση για το κλίμα

Ολοκληρωμένα Έργα (I.P.)

Ενδεικτική χρηματοδότηση: **8.000.000 - 12.000.000 €.**

Ενδεικτική διάρκεια: **4 έως 8 χρόνια**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ **LIFE**: ΥΠΟΒΟΛΗ ΝΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• **ιστοσελίδα του LIFE:** <http://ec.europa.eu/environment/life/>

- Κανονισμό
- Πρόσκληση
- Κοινές Διατάξεις
- Οδηγό Υποβολής Προτάσεων
- Οδηγό Αξιολόγησης Προτάσεων

• **αρμόδια εθνική αρχή (national contact point): ΥΠΕΚΑ**

- Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος: **Χριστίνα Μπαριτάκη**

- ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ: **Γιώργος Πρωτόπαπας**

LIFE09 NAT GR 000333
ARCTOS KASTORIA

LIFE99 ENV GR 567 Clean Mag

LIFE08 NATGR 000533 Framme

LIFE09INF/GR/000320
«thalassa:
μάθε, δράσε, προστάτσει»

© Brian J. Skerry / National Geographic Stock / WWF

LIFE10 ENV GR 000605
ATHENS BIOWASTE

LIFE 92 NAT GR 013800
WWF παραλία Σεκάνια
Λαγανά Ζακύνθου

Ευχαριστώ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: «Χρηματοδότηση Natura 2000:
Περισσότερες και καλύτερες ευκαιρίες κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»
21 Ιανουαρίου 2014